

IFKA Minőségfejlesztési Központ „A Mikulás is benchmarkol – 5. Konferencia”

K V A L I K O N

VEZETÉSI TANÁCSADÓ ÉS
RENDSZERFEJLESZTŐ KFT.

Best Practice Felmérés tapasztalatai

Eredmények – Gyakorlatok – Feltételek
összefüggései a Lean Menedzsment
alkalmazásában

Dr. Németh Balázs
2011. December 2.

Témák

Az egyes témák áttekintésének menete:

- Best Practice
- Lean menedzsment vizsgálatának kérdései
- Felmérés
- Tapasztalatok
 - Lean módszerek alkalmazása
 - Lean bevezetés feltételei
 - Eredményekkel való összefüggés
 - Idő dimenzió vizsgálata
- Összegzés

Működési kiválóság szintjei

A legjobb gyakorlat (Best Practice) jellemzői

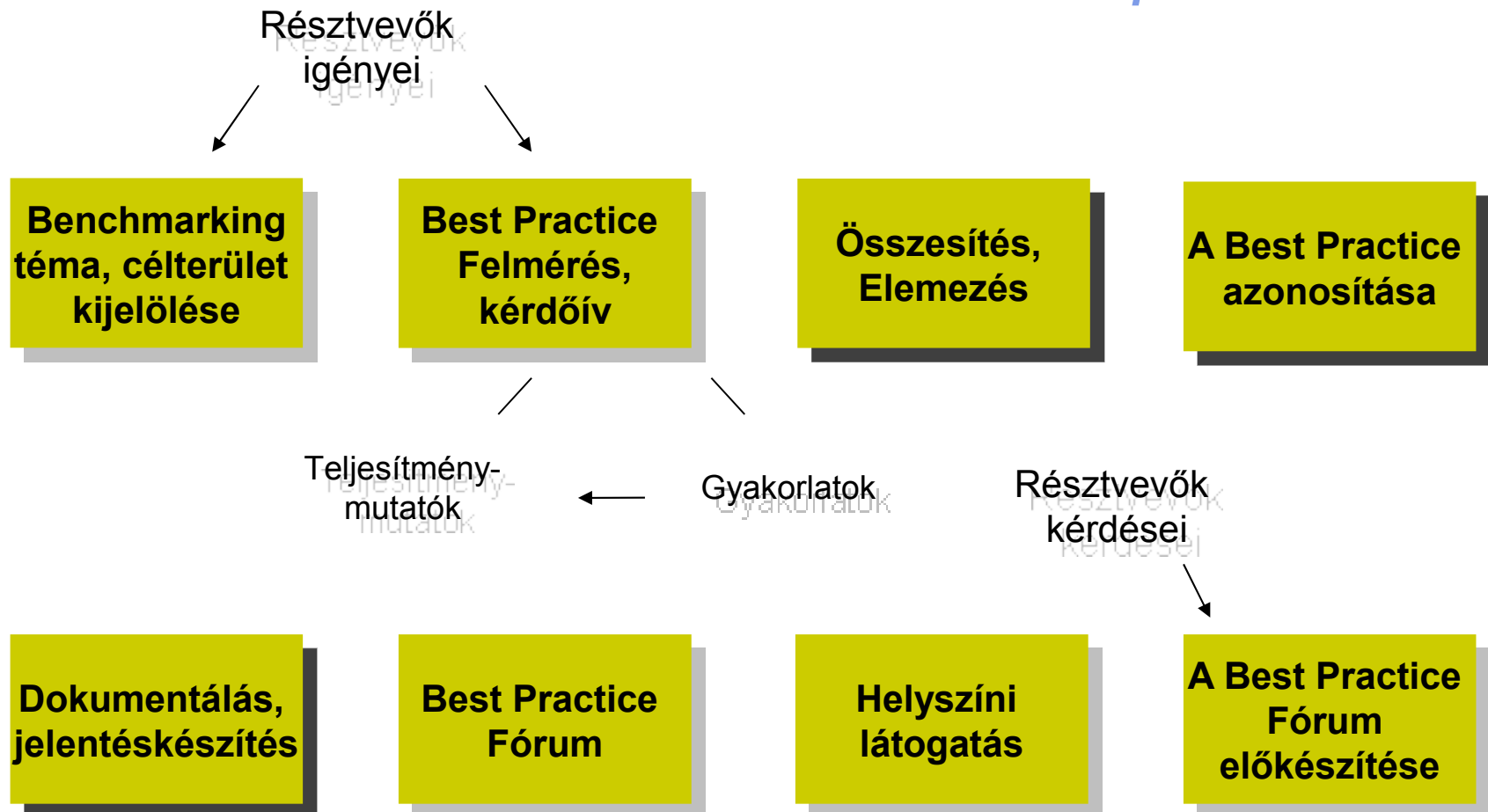
- Kipróbált, bevált, működő gyakorlat
- Az összemérés szempontjai szerint a legjobb eredményeket hozza
- Mások (vevők, szállítók, szakértők) által is elismert, és kiválónak minősített
- A gyakorlat outputjai felkínálhatók eladásra, értékesek mások számára

Best Practice Benchmarking működése

www.bestpractice.hu

LEAN modulok

KAIZEN

Stratégiai megközelítés

Húzó rendszer

Folyamatos
anyagáram

0 hiba
JIDOKA

Emberek bevonása

Vizuális mgmt.	<u>STABIL MŰKÖDÉS</u>	TPM
	Szabványosítás	5S LSM

Lean Management 5 alapelve

1. Határozzuk meg, hogy melyek a **hozzáadott értéket** tartalmazó és nem tartalmazó tevékenységek a vevő szempontjából **Value**
2. Azonosítsuk az összes, a termék vagy szolgáltatás előállítása szempontjából szükséges tevékenység láncolatát, az **értékáramot** és azonosítsuk a veszteségeket. **Value stream**
3. Tegyük **folytonossá**, megszakítások, eltérítések, megállások nélkülivé az értékáramot **Flow**
4. Csak azt állítsuk elő, amit a vevő igényel, **húzó rendszer** kialakítása **Pull**
5. Folyamatosan törekedjünk a **tökéletességre**, a veszteségek folyamatos felderítésén és eltávolításán keresztül. **Perfection**

(James Womack)

Kérdések a Lean Menedzsment bevezetésével kapcsolatban

- Hogyan függ össze a Lean menedzsment alkalmazása és az üzleti eredmények?
- Érdemes a Lean menedzsmentet bevezetni?
- Kitől indul a kezdeményezés?
- Ki a felelős a Lean bevezetéséért?
- Hogyan kezdünk hozzá a bevezetéshez?
- Hol kezdjük a Lean bevezetését?
- Mely eszközök bevezetésével kezdték a cégek?
- Az eszközök bevezetésének sorrendje
- Átállás hagyományos gyártásról Lean működésre (átmeneti állapot kezelése)
- Minőség és működésbiztonság fenntartása az átállási folyamat során
- Mely eszközök alkalmazása van szorosabb kapcsolatban egymással?
- Mennyi időt vesz igénybe?
- Milyen lényeges feltételei vannak a Lean bevezetésének?
- Szükséges szervezeti háttér

Vizsgált tényezők

Gyakorlatok

Eredmények

Feltételek

Eredmények

Teljesítménymutató, mérőszám	Érték	A mutató trendje az előző három évben + (növekszik) - (csökken) 0 (nem változott)
Árbevétel (eFt)		
Késztermék készlet (eFt)		
Gyártásközi készlet (eFt)		
Alapanyagkészlet (eFt)		
Vevői PPM *		
Szállítási pontosság (OTD) *		
Átlagos rendelés átfutási idő (óra) *		
Átlagos gyártás átfutási idő (óra) *		
Beszállítói PPM *		
OEE mutató (%) *		
Megvalósult Kaizen javaslatok (javaslat / fő / év)		
Oktatási óra / fő / év *		
Fluktuáció (%) *		
Folyamatos fejlesztésből eredő megtakarítás (eFt)		

Gyakorlatok

Lean módszerek	Alkalmazás					Kiterjedés				Hány éve alkalmazzák?
	0 – Nem ismert, nem alkalmazzuk	1 – Konceptió szinten, elkezdjük	2 – Jelei vannak, néhol eredményes	3 – Működik, bevezetett, eredményes	4 – Kiváló, példaértékű	1 – Egy – két területen	2 – Területek 25% -án	3 – Területek 50% -án	4 – Minden területen - (100%)	
Stratégiai megközelítés										
Lean bevezetési program										
Value Stream Mapping										
Hoshin tervezés (Stratégiából lebontott lean célok)										
Lean Audit										
Beszállító fejlesztés										
Húzó elv (Pull)										
Termelésütemezés vevői ütem alapján, JIT										
Kanban rendszer										
One piece flow (1 darabos gyártás)										
FIFO készletkezelés										
Szupermarket										
Folyamatos anyagáram (Flow)										
Heijunka										
Sor kiegyensúlyozás										
Gyártás szinkronizálás										
SMED										
0 hiba koncepció (JIDOKA)										
Folyamatba épített ellenőrzés										
POKA-YOKE										
SPC										
FMEA										
Andon										
DOE (Kísérlettervezés)										

Gyakorlatok

Lean módszerek	Alkalmazás					Kiterjedés				Hány éve alkalmazzák?
	0 – Nem ismert, nem alkalmazzuk	1 – Konceptió szinten, elkezdjük	2 – Jelei vannak, néhol eredményes	3 – Működik, bevezetett, eredményes	4 – Kiváló, példaértékű	1 – Egy – két területen	2 – Területek 25% -án	3 – Területek 50% -án	4 – Minden területen - (100%)	
Folyamatos tökéletesítés (KAIZEN)										
Szisztematikus probléma-megoldás, (8D, 7 lépéses..)										
Javaslati rendszer										
„5 Miért?” módszer										
PDCA ciklus										
Szisztematikus veszteségsökkentés										
Adatgyűjtő, problémaazonosító lapok										
Kaizen workshop-ok (1 hetes Kaizen akciók)										
Stabil működés										
5S										
TPM										
Szabványosított műveletek (SOP)										
Szabályozott, dokumentált folyamatok										
Vizuális menedzsment										
Rugalmas munkaerő										
Team-munka, minőségkörök										
Cella rendszerű gyártás										
Képzési mátrix, többfunkciós munkatársak										
Felhatalmazás (pl.: a dolgozó leállíthatja a sort, hibánál..)										
Munkatársak képzése										

Feltételek

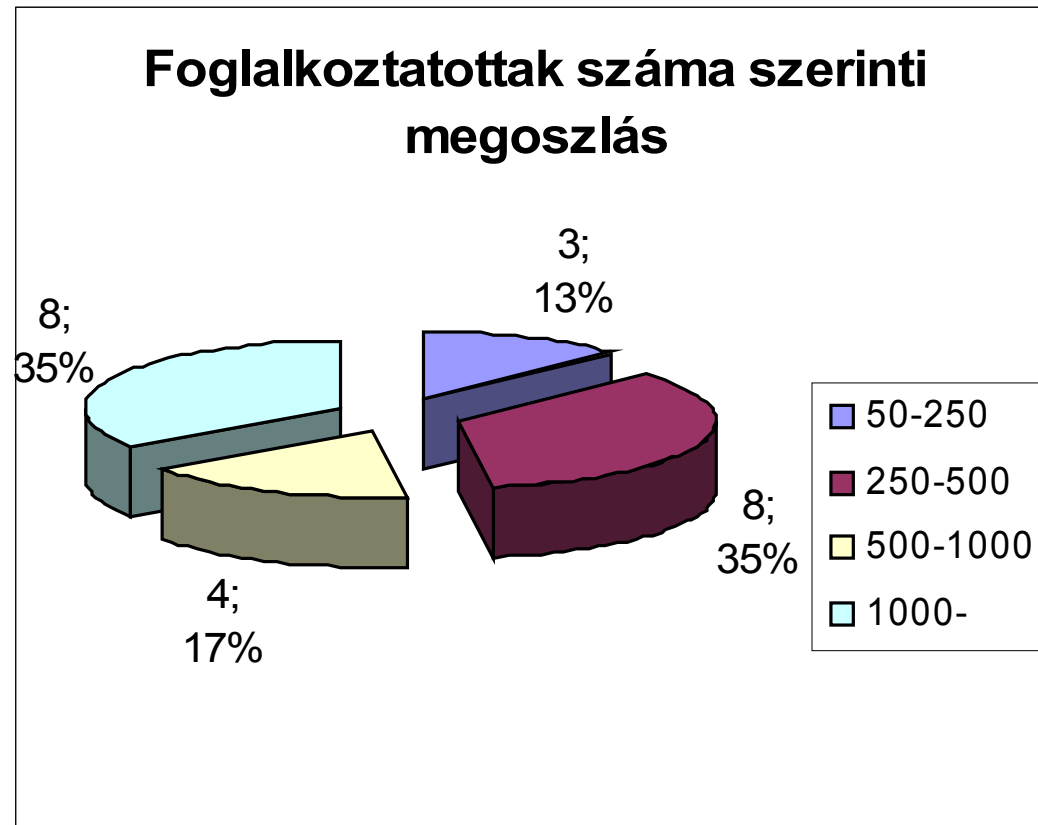

Feltételek, környezet	0 - Nincs	1 - Néhány, Kicsi, eseti	2- Közepes, stabil, folyamatos	3 - Erős, Teljes, Magas szintű	Lényegesnek tartom
Vezetői részvétel					
Külső kényszer (vevő, központ)					
Emberi erőforrások rendelkezésre állása					
Pénzügyi erőforrások rendelkezésre állása					
Lean koordinátor					
Lean bajnok, felső szintű támogató					
Lean oktatási program					
Lean bevezetési program (projekt terv..)					
Támogató szervezeti kultúra					
Lean szakértő					
Lean Audit					
Felelős vezetők					
Belső újság					
A vezetők dolgozók, felhatalmazása					
Külső tanácsadó, támogató					
Szabályozott folyamatok, stabil működés					
Biztos piaci háttér, megrendelések					
Szoftveres támogatás					
Partnerek (vevők, szállítók) támogatása, együttműködése					

A résztvevők

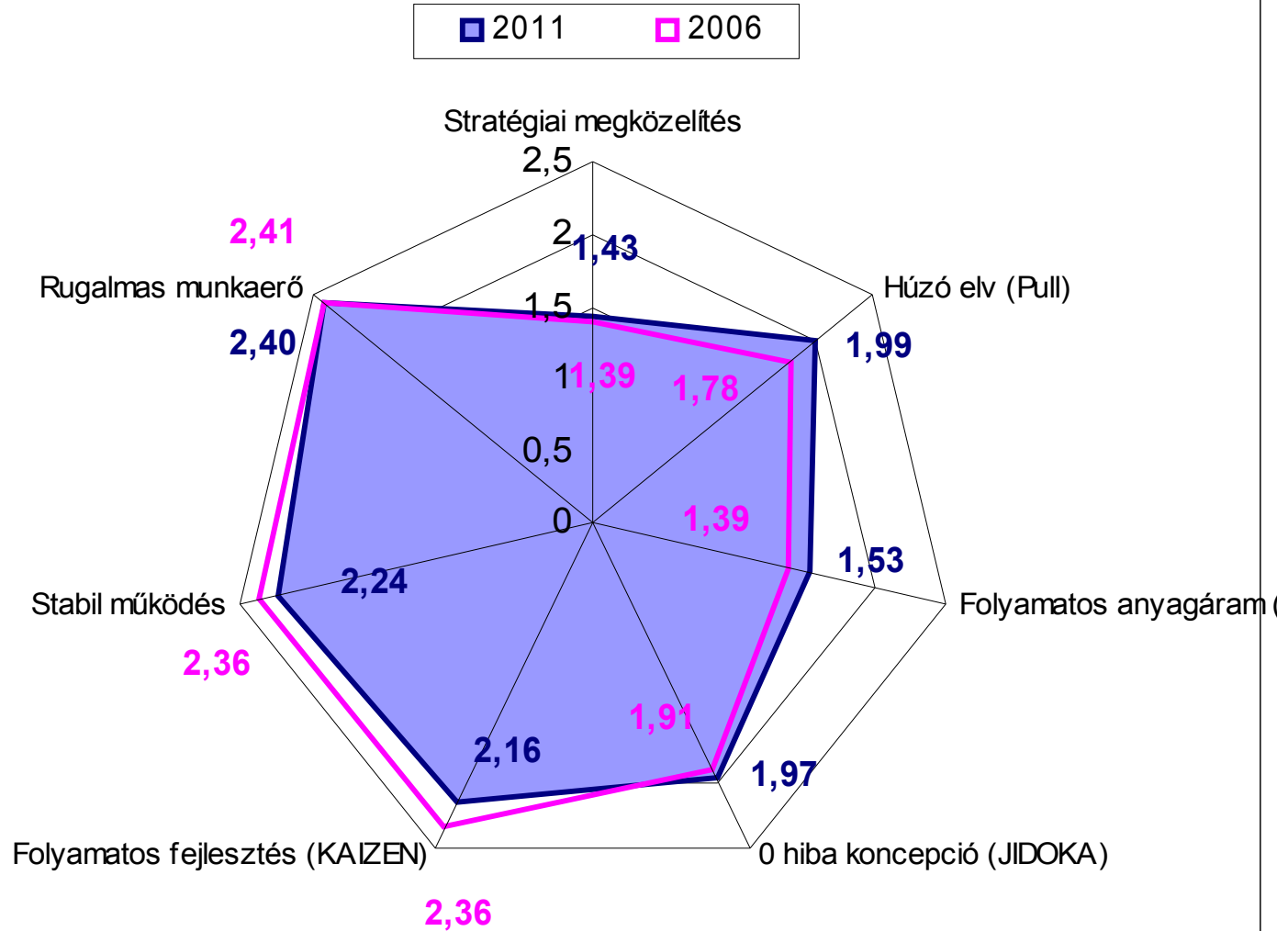

- Összárbevétel: 766,971 Mrd Ft
- Összlétszám: 29619 fő

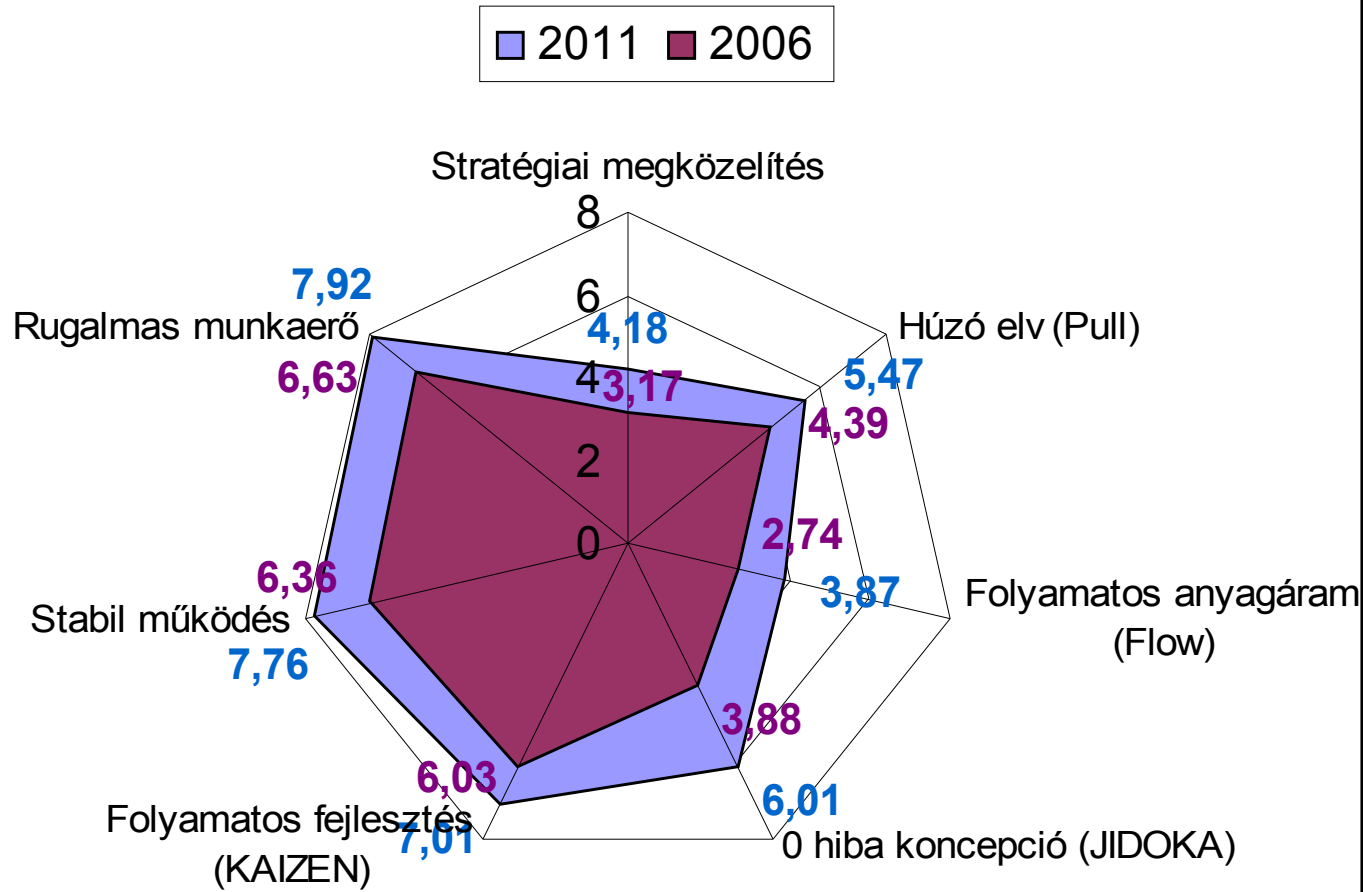

Lean Menedzsment építőelemek alkalmazásának átlagos megítélése

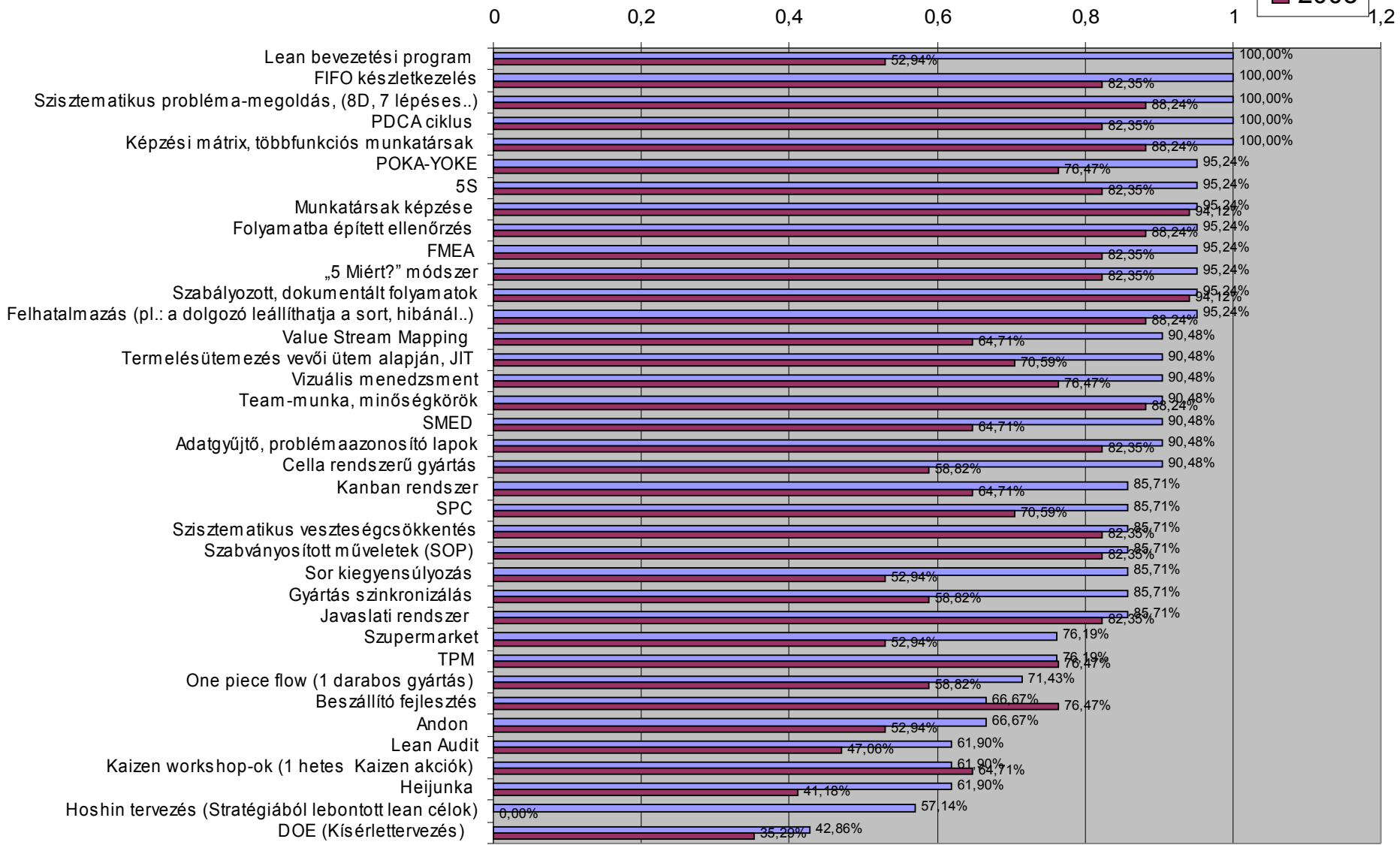
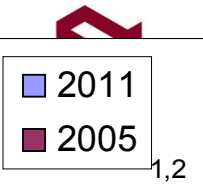

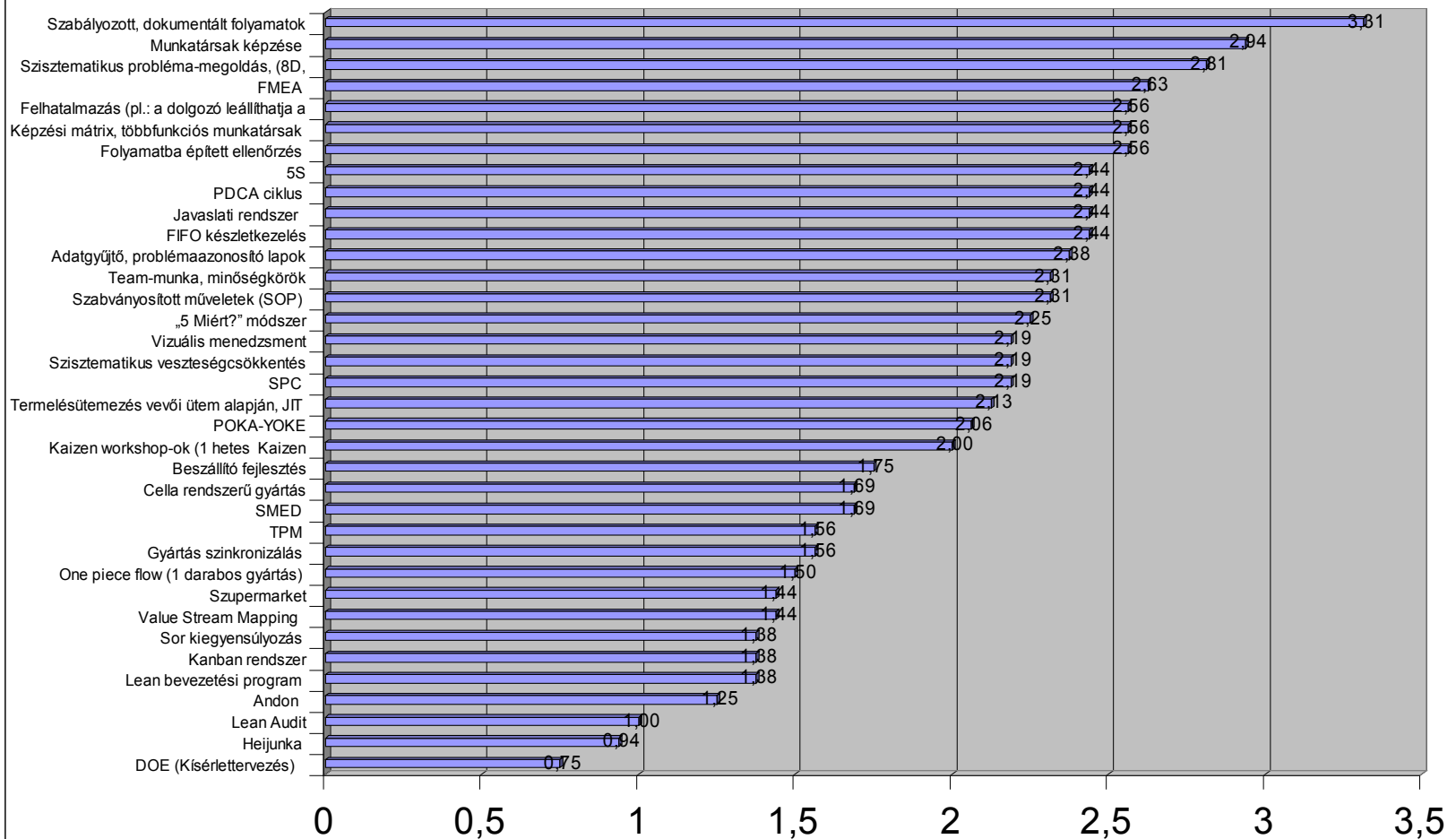
Lean Menedzsment építőelemek alkalmazás*kiterjedés átlagos megítélése

Lean eszközök alkalmazási gyakorisága

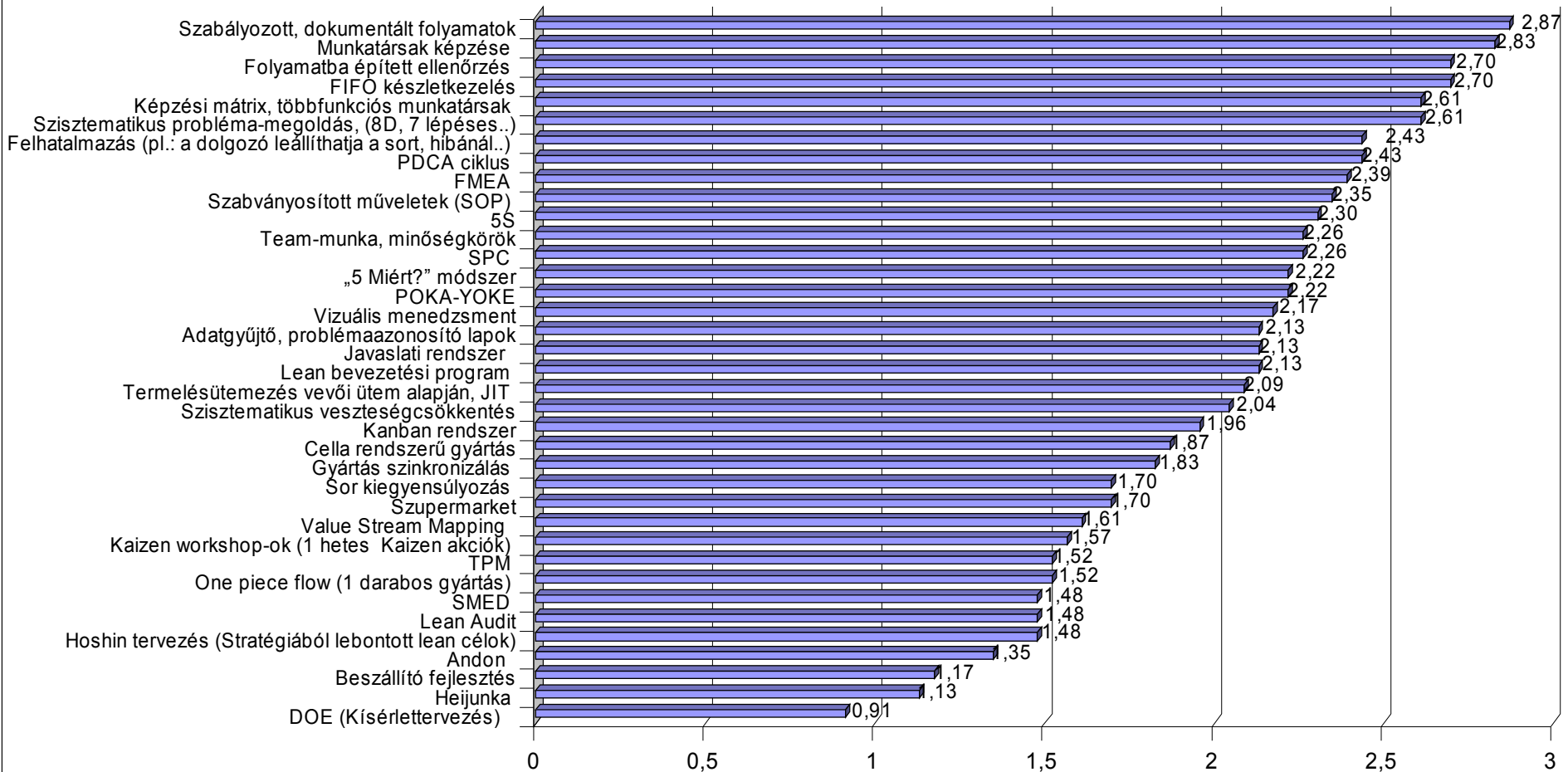

Az egyes Lean eszközök alkalmazási színvonalának átlagos megítélése 2006

Az egyes Lean eszközök alkalmazási színvonalának átlagos megítélése 2011

A módszerek alkalmazása közötti összefüggések

- A módszerek alkalmazása a minta vizsgálata alapján két filozófia köré csoportosul a Lean Menedzsment filozófia és a TQM filozófia.
- Azoknál a vállalatoknál, ahol a Lean Menedzsment alkalmazása még kevésbé folyik programszerű strukturált keretek között, de a TQM filozófiát már erősebben alkalmazzák, ott a stabil működés, 0 hiba koncepció, folyamatos fejlesztés és rugalmas munkaerő területén volt magasabb szintű a módszerek alkalmazása.
- Azoknál a vállalatoknál, ahol a Lean Menedzsmentet szisztematikusan alkalmazzák, ott az előbbi három terület mellett (tehát ezekre a területekre építve) a Stratégiai megközelítés, Húzó elv (Pull), Folyamatos anyagáram (Flow) területeken is magasabb szintű a módszerek alkalmazása.
- A többi módszertől függetlenül, önállóan is eredményesen alkalmazzák résztvevők a következő módszereket: Beszállító fejlesztés, szisztematikus problémamegoldás, szabályozott dokumentált folyamatok, FMEA, TPM, munkatársak képzése.

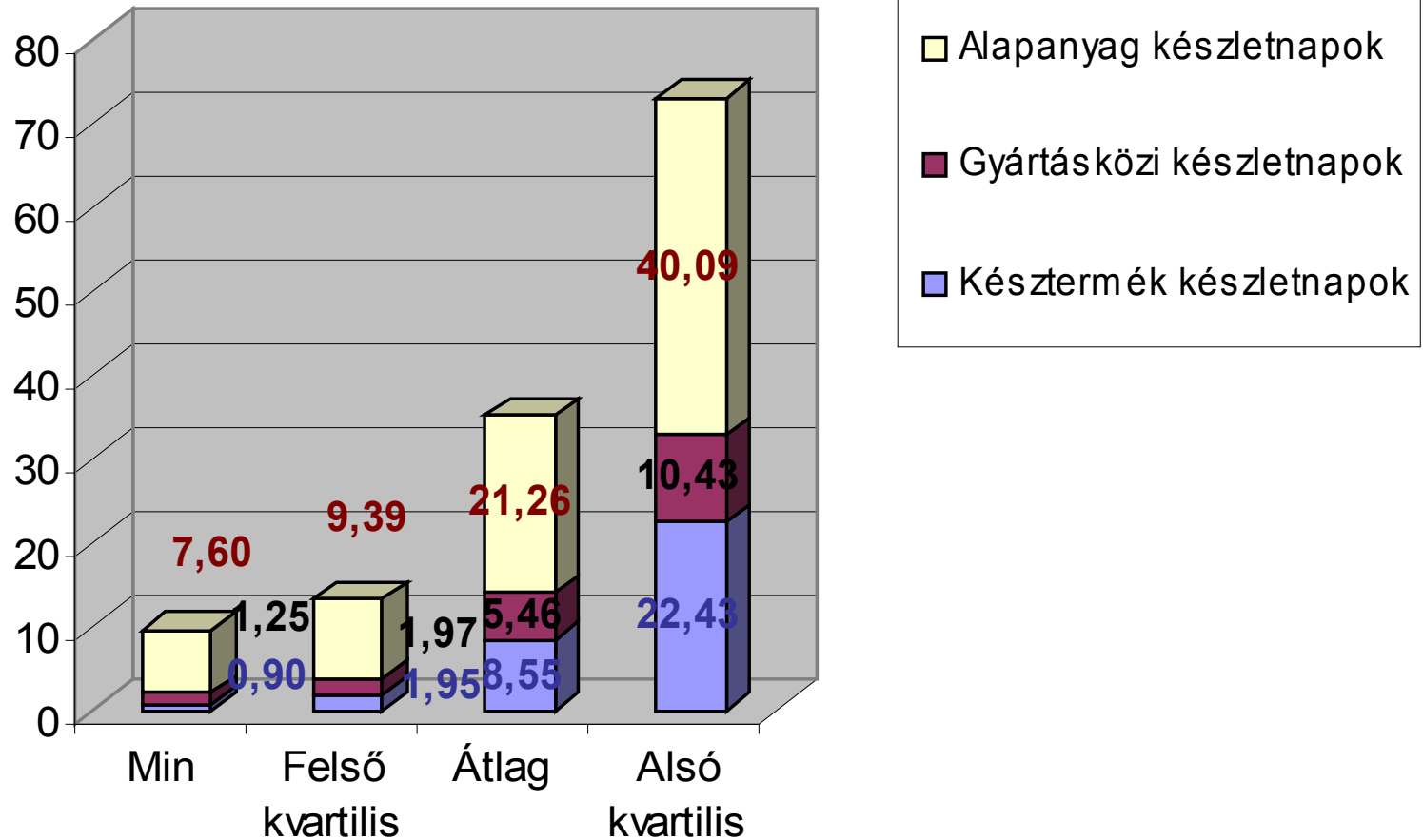
Trendek, változások

- Folyamatosan fejlődik a Lean módszerek alkalmazása a vállalatoknál
- Jelentősen javult a húzó elv (JIT) és a folyamatos anyagáramlás elvek alkalmazása
- Számottevően nőtt a rugalmasságot növelő: Kanban, szupermarket, SMED, gyártásszinkronizálás, termelésütemezés, sor kiegyensúlyozás módszerek alkalmazása
- Jelentősen javult az egyes eszközök alkalmazásának kiterjedése a vállalatoknál
- A Lean bevezetést most már a legtöbb vállalat programszerűen és az értékáram feltérképezéssel támogatva végzi
- A résztvevő vállalatok több, mint felénél a Lean menedzsment már beépült a vállalati struktúrába és azt külön lean szervezet, felelősök támogatják.
- Most kezdenek a vállalatok komolyabban foglalkozni a beszállítók lean szempontú fejlesztésével és a lean auditokkal (ezen a területen még gyengék az értékelések)
- A Lean módszereket alkalmazó vállalatok eredménymutatói számottevően javultak az elmúlt 5 évben elsősorban az átfutási idő, készletforgás, vevői PPM, szállítási pontosság és megvalósult javaslatok területén és érzékelhetően javult az árbevétel/fő mutató is.

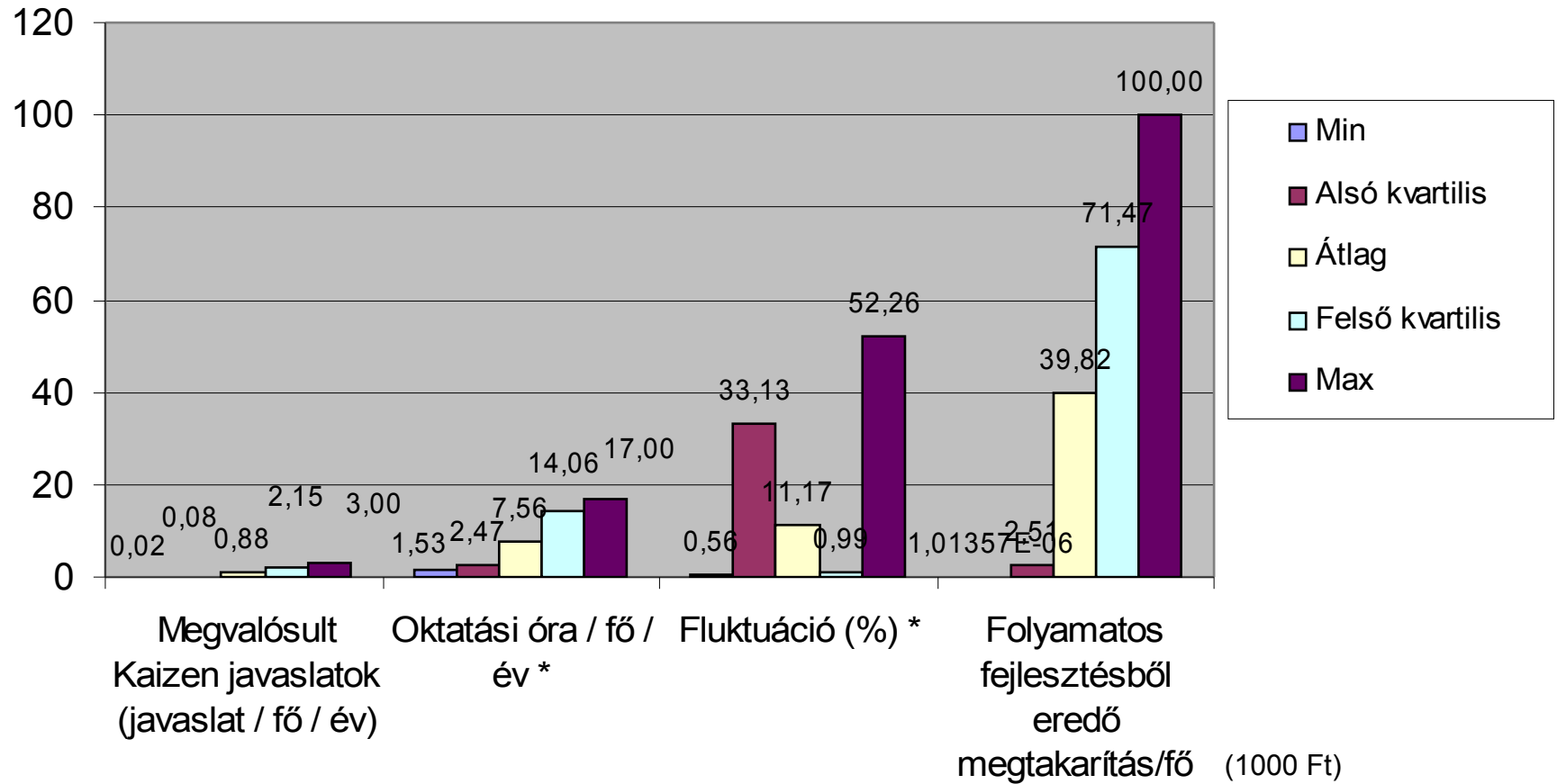

Készletnapok

Eredménymutatók

Kapcsolat az eredménymutatókkal

- A magasabb árbevétel/fő mutatót elérő vállalatok rugalmasan gyorsan tudtak reagálni a piaci igények változására (gyors átfutási idő, jó OTD). Ezeknél jellemzően magasabb szinten alkalmazták a következő módszereket: Lean bevezetési program, Termelésütemezés vevői ütem alapján (JIT), Kanban, SMED, One-piece flow, Cellarendszerű gyártás, Gyártás szinkronizálás, SMED, emberek bevonása, javaslati rendszer.
- A magasabb készletforgással dolgozó vállalatoknál magasabb szinten alkalmazták a következő módszereket: Lean bevezetési program, Value Stream Mapping, Kanban rendszer, One-piece flow, Szupermarket, Sorkiegyensúlyozás, Gyártásszinkronizálás, SMED, Andon, Kaizen workshopok, Cellarendszerű gyártás, team munka, képzési mátrix, többfunkciós munkatársak. Tehát a készletforgás növelése érdekében a Stratégiai megközelítés, Húzó elv (Pull) és Folyamatos anyagáram (Flow) és a rugalmas munkaerő módszerek alkalmazását célszerű elsősorban erősíteni.

Kapcsolat az eredménymutatókkal

- Azoknál a cégeknél, ahol jobb volt a szállítási pontosság, szintén elsősorban a Húzó elv (Pull) módszereit alkalmazták magasabb színvonalon és magasabb volt a **dolgozók felhatalmazása és a javaslati rendszer** alkalmazása.
- Az átfutási idő természetesen eléggé technológia és termék függő, ezért csak a hasonló technológiájú cégeket célszerű ebben összehasonlítani, a tapasztalatok azt mutatják, hogy ott volt rövidebb az átfutási idő, ahol a vevői ütem alapján történő termelésütemezés (JIT) és a Folyamatos anyagáram (Flow) módszereit magasabb szinten alkalmazták.
- Vevői PPM területén azoknál a cégeknél voltak jobbak az eredménymutatók, akik a 0 hiba koncepció, ezen belül is a folyamatba épített ellenőrzés, Poka-Yoke, FMEA módszereket, valamint a Folyamatos fejlesztésből (**KAIZEN**) a PDCA ciklus és adatgyűjtő, problémaazonosító lapok módszereket magasabb szinten alkalmazták, valamint jó gyakorlattal rendelkeztek az 5S és Vizuális menedzsment területén.

Kapcsolat az eredménymutatókkal

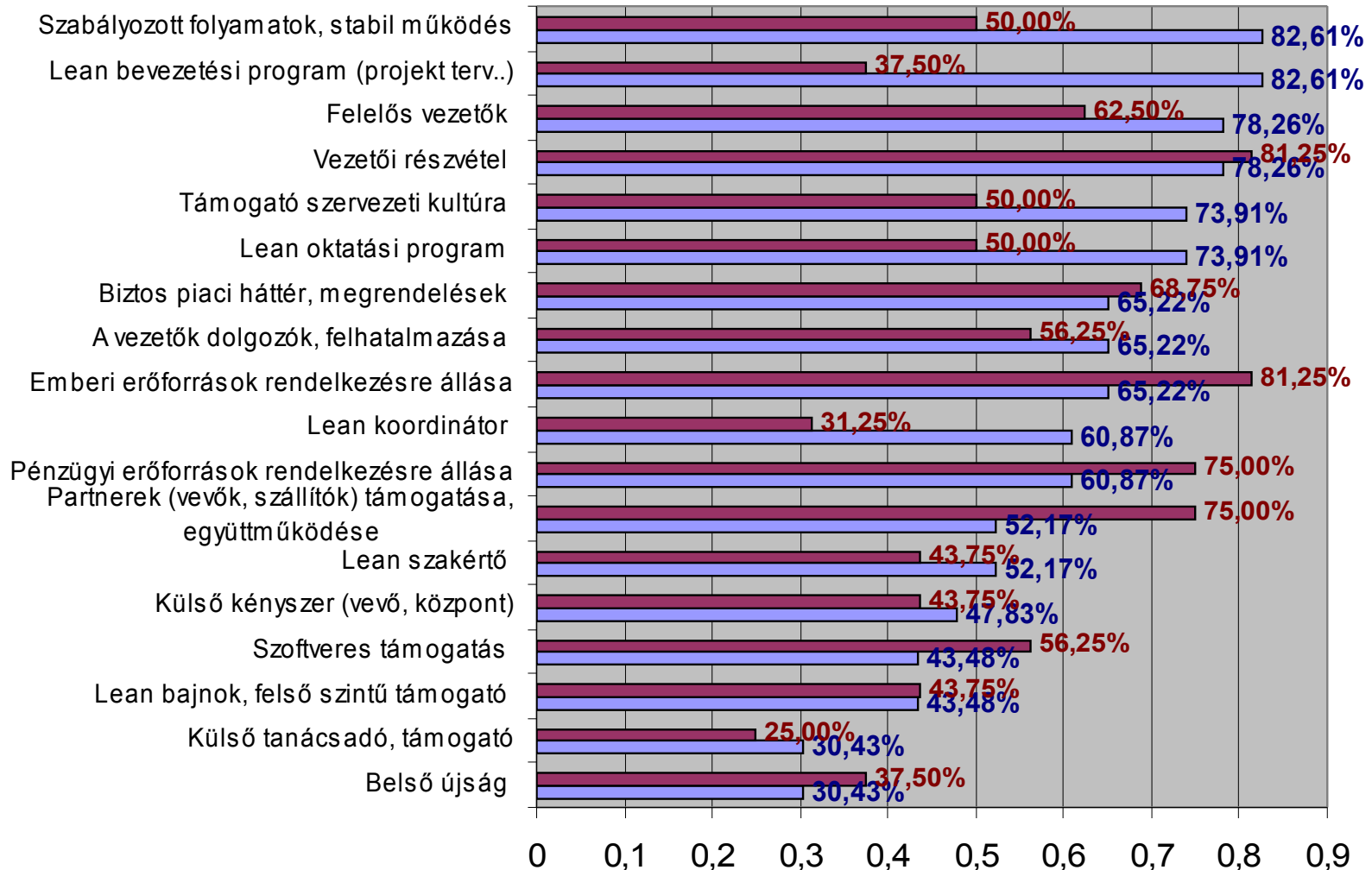

- Az OEE mutató azoknál a vállalatoknál bizonyult magasabbnak, akik magasabb szinten alkalmazták az 5S, TPM, szabványosított műveletek, team munka, minőségkörök, **dolgozók felhatalmazása**, **szisztematikus probléma megoldás** és veszteségcsökkentés módszereit.
- A megvalósult **Kaizen javaslatok száma** és a Folyamatos fejlesztésből eredő megtakarítás területén azok a vállalatok érték el a legjobb eredményeket, akiknél a stabil működés (5S, Szabályozott dokumentált folyamatok és vizuális menedzsment) területén jó gyakorlatok voltak és a Folyamatos fejlesztés (ezen belül is a szisztematikus problémamegoldás, javaslati rendszer, 5 Miért módszer, **Kaizen workshopok**) területén jobb gyakorlatok voltak, és a bevezetés programszerű volt és azt egy megfelelő szervezeti kultúra támogatta.
Ez alátámasztja, azt a feltételezést, hogy a Lean bevezetés során először a stabil működés megteremtésére kell törekedni és utána lehet eredményesen alkalmazni a Kaizen-t.

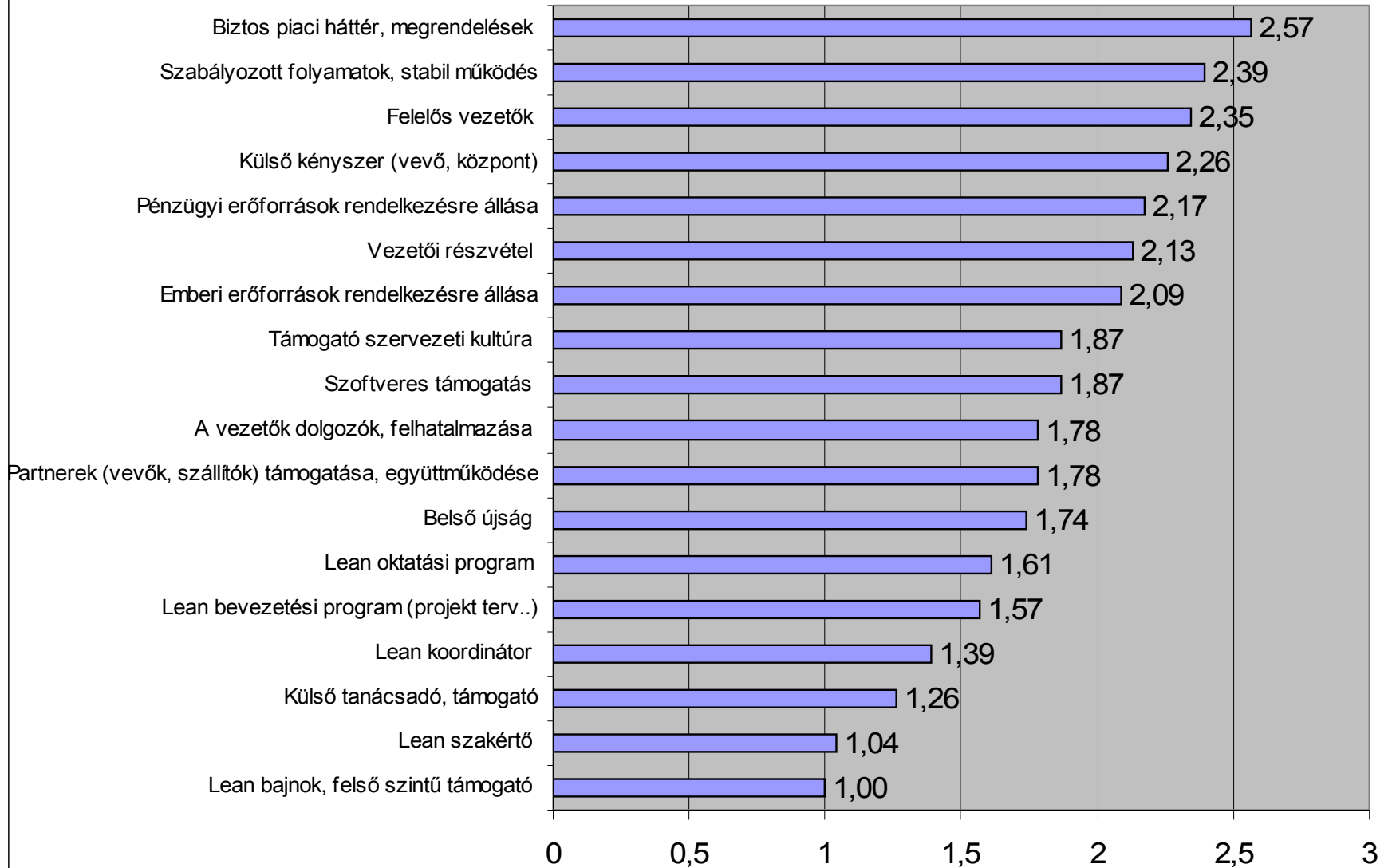
Feltételek rangsora fontosság szerint (%)

2011 2006

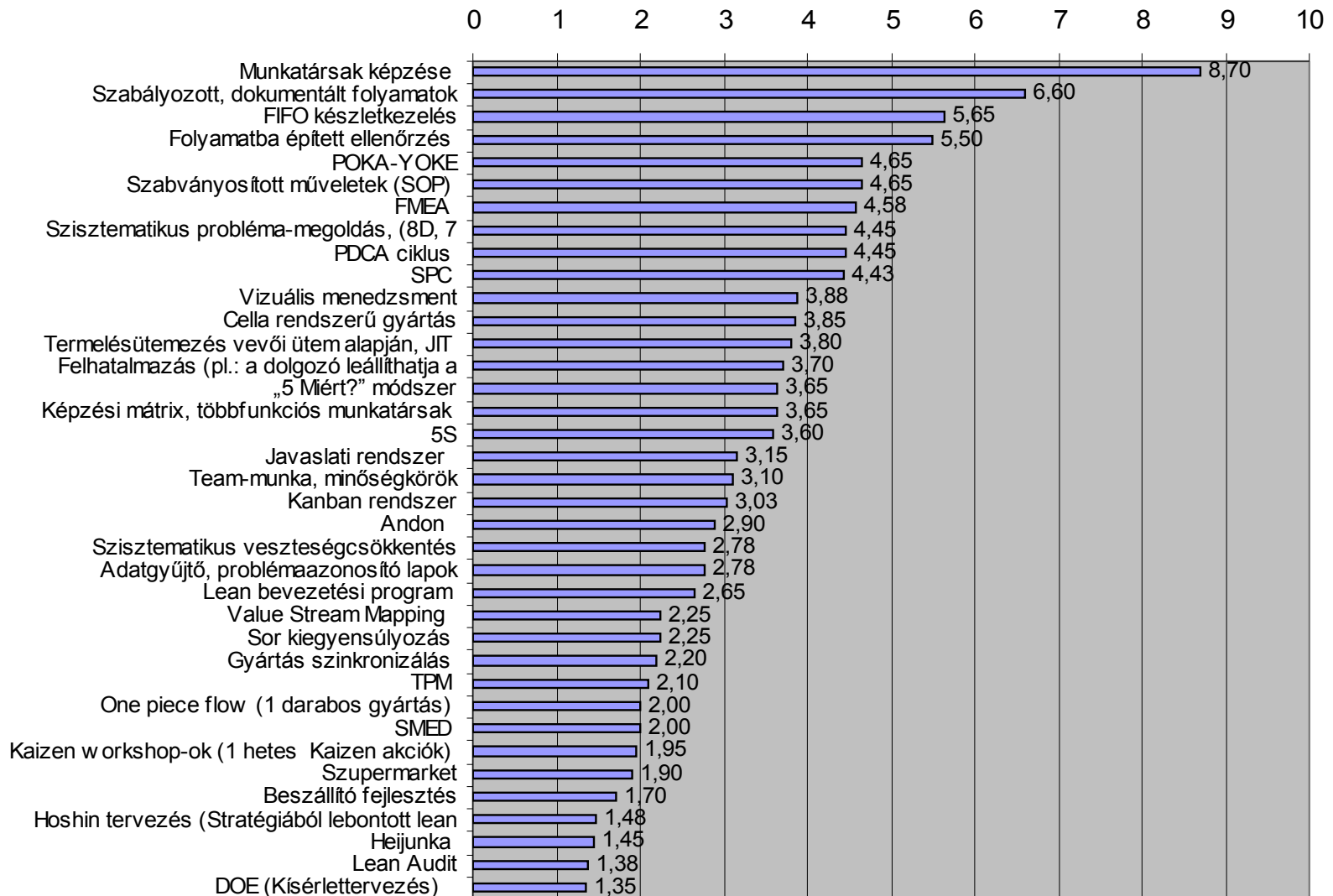

Feltételek értékelése (pont)

Lean eszközök átlagos alkalmazási ideje (év)

Összefüggések

- A tapasztalat azt mutatja, hogy azok a vállalatok érték el a jobb eredményeket, akik a módszereket nem külön-külön, hanem rendszerben alkalmazzák és ezt egy Lean bevezetési program fogja össze.
- Szinte minden további módszerrel összefügg és azok alkalmazásának alapját képezi a következő módszerek alkalmazása:
 - 5S
 - PDCA
 - Szabványosított műveletek (SOP)
 - Szisztematikus veszteségcsökkentés
 - Team munka, minőségkörök
 - Lean bevezetési program
- A tapasztalat azt mutatja, hogy a módszereket **Kaizen workshopokon** keresztül lehet bevezetni, ezért ennek is magas volt a korrelációja a többi módszer alkalmazásával.

A jobb eredményeket elérő vállalatok

- Programszerűen közelítik meg a Lean Menedzsment bevezetését (az elemeket egymásra építve strukturáltan vezetik be és a bevezetést oktatási programmal támogatják)
- Ehhez kialakítják a megfelelő szervezeti támogató struktúrát (felelősöket, vezetői támogatókat jelölnek ki), biztosítják a bevezetéshez szükséges (pénzügyi és emberi) erőforrások rendelkezésre állását
- A bevezetés általában külső kényszerre (vevő, központ) indul el.
- Fontos tapasztalat, hogy azoknál a vállalatoknál eredményesebb a Lean menedzsment alkalmazása, ahol ezt szabályozott, **stabil működés** és **megfelelő szervezeti kultúra** támogatja.

Lean bevezetés feltételei

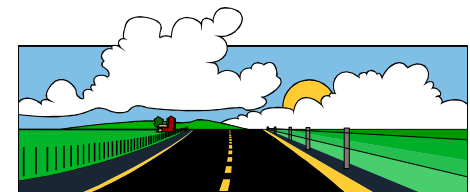

- Azoknál a vállalatoknál, ahol az eredmények is alátámasztják a Lean menedzsment alkalmazását, ott
 - Lean bevezetési program keretében,
 - Lean koordinátor vezetésével,
 - Megfelelő oktatási programmal,
 - Erős vezetői támogatással és részvétellel
 - Megfelelő szervezeti háttér megteremtésével
 - Az emberi és pénzügyi erőforrások biztosításával
 - A vezetők és dolgozók megfelelő felhatalmazásával
 - Lean szakértő közreműködésével
 - Stabil szabályozott folyamatokra építve
 - A beszállítókat fejlesztve
 - Egy megfelelő **szervezeti kultúrára** támaszkodva
- végzik

A Lean Menedzsment bevezetése

- Több éves folyamat
- Amely valódi versenyelőnyhöz juttatja a vállalatot
- Szisztematikus, programszerű megközelítést igényel
- Viselkedés és működés mód változást igényel a szervezet egészében, ezért feltétele a megfelelő szemlélet, rendszerek és kultúra kialakítása
- Tanulási folyamat (oktatás + kipróbálás + értékelés)
- Folyamatos fejlesztés eredménye
- A stabil működés megteremtésével indul
- Nem működik a munkatársak nélkül
- Nem áll meg a gyárkapunál
- Nem cél, hanem az út

További információ

Kvalikon Kft.

Budapest, 1125 Istenhegyi út 63/B

Telefon: (06-1) 201 12 35, 489 0003

email: kvalikon@t-online.hu

honlap: www.kvalikon.hu

www.leanforum.hu

www.bestpractice.hu